

III

(Förberedande rättsakter)

EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

440:e PLENARSESSION DEN 12–13 DECEMBER 2007

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

- ”Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om krav för ackreditering och marknadsövervakning i samband med saluföring av produkter”
- ”Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om en gemensam ram för saluföring av produkter”
- och ”Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om förfaranden för tillämpning av vissa nationella tekniska föreskrifter på produkter som lagligen saluförts i en annan medlemsstat och om upphävande av beslut 3052/95/EG”

KOM(2007) 37 slutlig – 2007/0033 (COD)

KOM(2007) 53 slutlig – 2007/0030 (COD)

KOM(2007) 36 slutlig – 2007/0028 (COD)

(2008/C 120/01)

Den 14 mars 2007 beslutade rådet att i enlighet med artiklarna 95 och 133.3 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

”Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om krav för ackreditering och marknadsövervakning i samband med saluföring av produkter”.

och ”Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om en gemensam ram för saluföring av produkter”

Den 2 april 2007 beslutade rådet att i enlighet med artiklarna 37 och 95 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

”Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om förfaranden för tillämpning av vissa nationella tekniska föreskrifter på produkter som lagligen saluförts i en annan medlemsstat och om upphävande av beslut 3052/95/EG”.

Facksektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 21 november 2007. Föredragande var **Antonello Pezzini**.

Vid sin 440:e plenarsession den 12–13 december 2007 (sammanträdet den 13 december 2007) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 68 röster för, 2 röster emot och 3 nedlagda röster:

1. Sammanfattning och rekommendationer

1.1 Det är mycket viktigt att se till att principen om fri rörlighet för varor, som slås fast i fördraget och bekräftas i

många av domstolens domar, verkligen fungerar, så att de produkter som lagligen saluförs i en medlemsstat utan problem kan saluföras i hela EU.

1.2 Enligt kommitténs åsikt bör man i första hand garantera säkerhet, insyn och effektivitet i handeln, genom att undvika dubbla kontroller och test och genom att säkerställa en hög skyddsnivå för konsumenterna, medborgarna och företagen. Det

är även viktigt att garantera en aktiv och enhetlig tillämpning av EU-bestämmelserna rörande produktsäkerhet, genom att marknadsövervakningen samordnas och förstärks.

1.3 Kommittén understryker att fri rörlighet för varor är en viktig drivkraft för den europeiska marknadens konkurrenskraft och ekonomiska och sociala utveckling. Att villkoren för saluföring av säkra produkter med hög kvalitet förstärks och blir modernare är en avgörande faktor för konsumenterna, företagen och Europamedborgarna.

1.4 Kommittén anser att en modernisering och förenkling av EU-lagstiftningen om varor inte går att skjuta upp. Orsakerna är följande:

- Det förekommer problem med tillämpningen och genomförandet av bestämmelserna i fördraget.
- Marknadsövervakningen i medlemsstaterna sker inte på ett enhetligt sätt.
- Organen för bedömning av överensstämmelse och rättsligt skydd av CE-märkning är bristfälliga.
- Både företagen, myndigheterna och medborgarna har bristfälliga kunskaper om rättigheter och skyldigheter.

1.5 Kommittén kan inte annat än stödja kommissionens initiativ till ett **lagstiftningspaket** på detta område, under förutsättning att följande säkerställs:

- Effektivt och enhetligt genomförande av principen om ömsesidigt erkännande.
- Förstärkning av marknadsövervakningen.
- Ett gemensamt europeiskt ackrediteringssystem som fungerar som en offentlig tjänst i allmänhetens intresse.
- Samma behörighet för alla ackrediterade certifieringsorgan.
- Strängare urvalskriterier och harmoniserade urvalsförfaranden för bedömningen av överensstämmelse.
- Förbättrat, kontinuerligt och systematiskt samarbete mellan de nationella myndigheterna.
- Förstärkt rättsligt skydd av CE-märkningen, för att undvika att ett alltför stort antal märkningar leder till förvirring.
- Fullständigt fastställt och definierat ansvar för varje aktör som introducerar produkter på marknaden.
- Större enhetlighet och konsekvens i de befintliga texterna, med hög nivå på överensstämmelsen och miniminivåer för de administrativa skyldigheterna.
- Garantier för att alla produkter på marknaden ska kunna spåras.
- Fullständig tillämpning av proportionalitetsprincipen i förfarandena och kraven för certifiering, särskilt för mindre företag och produkter som inte är serietillverkade eller som ingår i en begränsad serie.

— Fullständig medverkan av alla marknadsaktörer och framför allt konsumenterna.

— Explicit tillhandahållande av mekanismer för utomrättslig prövning med så korta tidsfrister och till så låga kostnader som möjligt.

1.6 Kommittén anser att det är mycket viktigt att förfarandena för ömsesidigt erkännande genomförs med stor öppenhet och hög säkerhet. Detta kan ske med hjälp av följande:

- Omvänd bevisbörda och möjlighet att väcka talan vid nationella domstolar.
- Möjlighet till utomrättslig tvistlösning vid kontaktpunkterna för produkter, även via en webbplats.
- Minskade tidsfrister både för de rättsliga och de utomrättsliga förfarandena.
- Införande av nationella tekniska strukturer med kapacitet och behörighet att snabbt – även genom brådskande förfaranden – lägga fram eventuella bevis.
- En aktiv roll för standardiseringsorganen i utarbetandet av en elektronisk handledning som gör det möjligt att hitta alla befintliga bestämmelser inom hela EU.

1.7 Kommittén stöder förslagets grundprinciper, som bygger på de positiva erfarenheterna av en **ny metod i kombination med en övergripande metod** för bedömningen av överensstämmelse. Dessa angreppssätt bör tillämpas allmänt i den nuvarande och framtida gemenskapslagstiftningen och omfatta alla aspekter på saluförda produkter, framför allt när det gäller säkerhet, hälsa och miljöskydd.

1.8 Kommittén vill framhålla hur viktigt det är att alla ekonomiska aktörer i tillverknings- och distributionskedjan, oavsett om de är tillverkare, auktoriserade agenter eller importörer, ska vidta lämpliga åtgärder och ha lika stort ansvar för att se till att endast produkter som uppfyller kraven saluförs.

1.9 För att man ska kunna utkräva ansvar av de ekonomiska aktörer som introducerar varor på den europeiska marknaden, måste produkternas spårbarhet göra det möjligt att identifiera dessa aktörer, så att gemenskapsbestämmelserna verkligen kan tillämpas.

1.10 Enligt kommittén bör man även kunna hantera de problem som rör utsläppande på marknaden av produkter via Internet. För närvarande är marknaden för elektronisk handel inte fullständigt reglerad.

1.11 Kommittén anser att det är nödvändigt med tydliga anvisningar som förbättrar den nya metoden i fråga om följande punkter:

- De ekonomiska aktörernas skyldigheter bör vara motiverade och proportionerliga och inte innebära en tung administrativ börda eller höga kostnader.

— Marknaden bör övervakas på ett mer effektivt sätt och organen för bedömning av överensstämmelse bör bli mer jämställda i fråga om behörighet, så att man kan garantera största möjliga opartiskhet och effektivitet i hela Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt konkurrens på lika villkor mellan alla tillverkare.

1.12 Kommittén håller med om att CE-märkningen behöver få högre status, tydligare innebörd och ett mer omfattande rättsligt skydd, genom att den registreras som kollektivmärke och myndigheterna därmed snabbt kan ingripa och beivra missbruk.

1.13 Kommittén vill framhålla att den tekniska standardiseringen har en viktig roll på detta område, eftersom den nya metoden grundar sig just på ett nära band mellan lagenliga krav och europeiska tekniska standarder, som måste stödjas och uppvärderas.

1.14 Det europeiska ackrediteringssystemet – betraktat som en offentlig tjänst i allmänhetens intresse – bör dels garantera att resultatet av bedömningen av överensstämmelse blir allmänt accepterat och att onödigt dubbelarbete i bedömningen undviks, dels grunda sig på internationellt erkända standarder och tydliga definitioner.

1.15 Bestämmelserna i förordningen om det europeiska ackrediteringssystemet bör tillämpas på alla ackrediteringsorgan och de tjänster dessa tillhandahåller, inom ramen för Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, oavsett vilken typ av bedömning av överensstämmelse som kunderna erbjuds.

1.16 Bestämmelserna bör garantera följande:

— Att man inför en enhetlig uppsättning gemensamma, klara och tydliga definitioner i enlighet med internationella standarder, som kan användas i alla direktiv om den nya metoden och produktdirektiven⁽¹⁾, även dem som rör bedömning av överensstämmelse och organen som utför denna bedömning.

— Att ackrediteringssystemet, som inte bör vara föremål för kommersiell konkurrens, underställs de offentliga myndigheterna.

— Att all relevant gemenskapslagstiftning omfattas, utan undantag vare sig i fråga om säkerhet och hälsa eller miljöskydd.

— Att systemet ska tillämpas på all verksamhet som är föremål för ackreditering, även kalibrering, oavsett om ackrediteringen begärs på grund av lagenliga krav på bedömning av överensstämmelse eller på grund av privata kontrakt.

— Att de nationella ackrediteringsorganen respekterar normerna rörande behörighet och opartiskhet, genom att delta i sakkunnigbedömning (*peer evaluation*) under överinseende av alla aktörer i processen.

⁽¹⁾ EU-lagstiftningen innehåller olika definitioner för samma begrepp i olika lagstiftningar om varor, när det gäller aspekter som miljövänlig design, produktsäkerhet, produktansvar, avfallshantering, energieffektivitet etc. Detta har orsakat förvirring bland de direkt berörda aktörerna, särskilt när det gäller olika direktiv som tillämpas på samma produkt.

1.17 Kommittén anser att det krävs en tydlig rättslig grund för Europeiska samarbetet för ackreditering (EA), som bör få en mer framträdande och tydligare roll. Alla nationella ackrediteringsorgan bör vara anslutna till EA, i syfte att åstadkomma likvärdighet, öppenhet, trovärdighet och effektivitet. Dessutom bör EA-nätet få stöd från medlemsstaterna.

1.18 Enligt kommittén bör ackrediteringsorganen visa att de är värdiga det förtroende de fått, genom att med framgång delta i granskningen av bedömningen (*peer evaluation*).

1.19 Kommittén anser dessutom att det är viktigt att alla berörda parter görs delaktiga genom att de representeras i ackrediteringsorganen. Denna representation bör föreskrivas i den nya förordningen.

1.20 Kommittén anser att konsumenternas rättigheter på den inre marknaden bör bli mer kända och få större erkännande, och att man bör utforma en särskild åtgärd för detta.

1.21 Marknadsövervakningen bör även beröra de produkter som omfattas av direktivet om produktsäkerhet, eftersom många produkter säljs antingen för professionell användning eller för användning av slutkonsumenten. EESK anser därför att systemet RAPEX för snabbt informationsutbyte är fullständigt motiverat. Detta system kan garantera effektiv marknadsövervakning.

1.22 Det är nödvändigt att tullmyndigheterna inom ett europeiskt nätverk samarbetar med de myndigheter som övervakar marknaden, för att säkerställa effektiv kontroll av produkter innan de släpps ut och får cirkulera fritt på den inre marknaden.

1.23 Också av detta skäl bör tullmyndigheterna ha kvalificerad personal och förfoga över tillräckliga finansiella resurser och befogenheter, så att de på ett effektivt sätt kan utföra de uppgifter de åläggs. De bör även ha lämpliga instrument för snabba insatser när det gäller säsongsbetonade produkter eller produkter som saluförs under en begränsad tidsperiod.

1.24 Slutligen anser kommittén att förordningen tydligt ska ange att även de åtgärder som vidtas för att åtgärda bristen på enhetlighet måste respektera proportionalitetsprincipen.

2. Inledning

2.1 Den inre marknaden för varor är inte bara den största drivkraften för tillväxt inom gemenskapen, utan den påverkar även i hög grad EU:s konkurrenskraft på den internationella marknaden. Kommittén har ju flera gånger påpekat följande: "En faktor som har fått allt större betydelse är globaliseringen, som i sig utgör både en utmaning och en möjlighet. En förutsättning för att utmaningen ska kunna mötas är att inre marknadens potential utnyttjas fullt ut"⁽²⁾.

⁽²⁾ EUT C 93, 27.4.2007, *Översyn av den inre marknaden – föredragande: Bryan Cassidy*.

2.2 Den inre marknaden grundar sig på fri rörlighet för varor. Genom tillämpning av artiklarna 28–30 ⁽³⁾ i fördraget har man gjort vissa viktiga framsteg i harmoniseringen av tekniska föreskrifter på gemenskapsnivå för att undanröja tekniska handelshinder, särskilt med hjälp av direktiven om den nya metoden (även kända som CE-märkningsdirektiven).

2.3 Tillämpningen och genomförandet av bestämmelserna i fördraget är dock bristfälliga. Det gäller särskilt sektorerna med icke harmoniserade produkter. Införandet av nationella tekniska bestämmelser har medfört allvarliga handelshinder, särskilt för de små och medelstora företagen, eftersom regelverket fortfarande är alltför uppsplittrat och det saknas ett enhetligt angreppssätt för medlemsstaternas marknadsövervakning.

2.4 Kommittén har haft tillfälle att framhålla att "medlemsstaterna har ett stort ansvar för att garantera att EU:s åtgärder införlivas med deras nationella lagstiftning på ett riktigt sätt och också efterlevs" och att det är "viktigt att det regelverk som upprättas på nationell nivå är så innehållsmässigt välvägt och samtidigt så enkelt som möjligt för företag, arbetstagare, konsumenter och alla aktörer i det civila samhället" ⁽⁴⁾.

2.5 Kommittén stöder helt och fullt de mål som gäller öppnare och mer effektiva bestämmelser samt förstärkning och modernisering av villkoren för att saluföra säkra produkter med hög kvalitet. Syftet är att garantera följande:

- För konsumenternas del: Hög säkerhet och kvalitet och större valmöjligheter med utgångspunkt i tillförlitliga bedömningar av överensstämmelse både för nationella och importerade produkter.
- För tillverkarnas del: Tydliga och konsekventa bestämmelser, med ett gemensamt regelverk för industriprodukter, tillräckligt högt tempo för att man ska kunna anpassa sig till den tekniska utvecklingen samt verklig frihandel utan omotiverade tekniska hinder, administrativa kontroller eller ytterligare betungande test för att få tillgång till de nationella marknaderna.
- För medborgarnas del: Hälsoskydd och miljöskydd, undanröjande av betungande och onödiga administrativa formaliteter, och direktkontakt med ett "Europa som ger resultat", som grundar sig på kvalitet och lättillgänglighet och är en viktig del av Europamedborgarskapet.

2.6 I sitt yttrande om *Strategin för den inre marknaden – Prioriteringar för 2003–2006* ⁽⁵⁾ framhåller kommittén att "handeln med tredje land har vuxit snabbare än handeln mellan medlemsstaterna" och att ett "skäl till detta är att man inte lyckats få tillstånd det ömsesidiga produkterkännande som skulle skapa

⁽³⁾ Se även artiklarna 94–95 i EU-fördraget.

⁽⁴⁾ EUT C 309, 16.12.2006, *Genomförande av gemenskapens Lissabonprogram* – föredragande: Bryan Cassidy.

⁽⁵⁾ EUT C 234, 30.9.2003, föredragande: Bryan Cassidy.

konsumentförtroende för produkter som tillverkats i ett annat land. Medlemsstaterna måste lita på övriga medlemsstaters system. Ett stabilt rättssystem, höga och tydliga kvalitetsnormer samt initiativ som syftar till att fostra konsumenterna utgör de bästa förutsättningarna för att öka varuhandeln mellan medlemsstaterna".

2.7 Dessutom har EESK påpekat att konsumenternas rättigheter på den inre marknaden inte är tillräckligt välkända. Kommittén har också fäst uppmärksamheten ⁽⁶⁾ på denna brist och på att okunskapen på detta område ofta utnyttjas av offentliga organ både på nationell och lokal nivå, särskilt i EU:s utkanter och nya medlemsländer.

2.8 Dessutom påpekar kommittén att de fyra fenomen som främst hindrar den inre marknaden från att fungera väl, och som har kartlagts av observationsgruppen för inre marknaden (OIM) 2007, rör just följande:

- De ekonomiska aktörerna och de nationella myndigheterna är osäkra om rättigheterna och skyldigheterna i samband med tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande.
- Förtroendet, öppenheten och samarbetet mellan medlemsstaterna räcker inte för att underlätta ömsesidigt erkännande och godkännande av certifieringar samt fri rörlighet för varor med hjälp av en tydligare roll för bedömning av överensstämmelse, system för ackreditering och marknadsövervakning samt öppenhet och skydd av CE-märkningen.
- Det saknas konsekventa åtgärder för att garantera att säkerhets- och hälsonivån för de produkter som ska introduceras på marknaden blir tillräckligt höga och för att de allmänna kraven på detta område blir optimala.

2.9 Kommittén har haft tillfälle att konstatera att det är "beklagligt att EU:s lagstiftning och politik efter så många år av europeisk integration ännu inte har integrerats tillräckligt i ett flertal medlemsstater (...) på de områden där de har förbundit sig att tillämpa gemenskapspolitiken och genomföra resultaten av gemenskapens beslutsprocess" ⁽⁷⁾.

2.10 Dessutom menar kommittén att en "effektiv och överskådlig hållning till EU-frågor på nationell nivå är nödvändig med tanke på att 25 medlemsstater med egna administrativa kulturer och traditioner och sätt att hantera förvaltningsprocesserna måste följa samma regelverk, dvs. samma krav på lagstiftning, införlivande, genomförande och efterlevnadskontroll av EU-lagstiftningen" ⁽⁸⁾.

⁽⁶⁾ EUT C 208, 3.9.2003, föredragande: Antonello Pezzini.

⁽⁷⁾ EUT C 325, 30.12.2006, föredragande: Joost van Iersel.

⁽⁸⁾ Se föregående fotnot.

2.11 Enligt Kok-rapporten ⁽⁹⁾ "hindras den fria rörligheten för varor i EU fortfarande av en rad lokala regler, som ofta tillämpas godtyckligt och i uppenbar strid mot principen om ömsesidigt erkännande" ⁽¹⁰⁾.

2.12 Mot bakgrund av ovanstående anser kommittén att det är mycket viktigt att göra följande för att garantera den europeiska integrationen och för att skydda konsumenterna, medborgarna och de europeiska företagens utveckling:

- Se till att principen om fri rörlighet för varor, som slås fast i fördraget och bekräftas i många av domstolens domar, verkligen fungerar, så att de produkter som lagligen saluförs i en medlemsstat utan problem kan saluföras i hela EU.
- Garantera säkerhet, insyn och effektivitet i handeln, genom att undvika dubbla kontroller och test och genom att säkerställa en hög skyddsnivå för konsumenterna, medborgarna och företagen.
- Undanröja osäkerhet, överlappande bestämmelser, rättslig inkonsekvens och onödigt komplicerade formaliteter i bedömningen av produktöverensstämmelse. Bedömningen ska vara korrekt, tillförlitlig, oberoende och opartisk, och uppfylla kraven i de gemensamma bestämmelserna för industriprodukter.
- Garantera en aktiv och enhetlig tillämpning av EU-bestämmelserna rörande produktsäkerhet, genom att marknadsövervakningen samordnas och förstärks.
- Uppvärdera, förstärka och bättre skydda CE-märkningen, som bör bli ett sannskyldigt "överensstämmelsepass" som tillåter fri rörlighet på EU:s hela territorium samtidigt som gemenskapslagstiftningens säkerhets- och kvalitetskrav uppfylls.

3. Kommissionens förslag

3.1 Kommissionen utgår från konstaterandet att den inre marknaden ännu inte är fullbordad.

- De nationella tekniska föreskrifterna utgör fortfarande allvarliga hinder för EU:s handel. Man har kunnat konstatera ⁽¹¹⁾ att mer än en tredjedel av företagen i en undersökning påtalat problem som orsakats av tekniska föreskrifter i en annan medlemsstat, och cirka hälften av dem har beslutat att anpassa sina egna produkter efter dessa föreskrifter.
- Alltför många gemenskapsbestämmelser är inkonsekventa och komplicerade: olika definitioner av samma produkt, förfaranden för bedömning av överensstämmelse som överlappar varandra, stora variationer i organen för bedömning av överensstämmelse, ett splittrat regelverk med en mosaik av olika bestämmelser och förfaranden.

⁽⁹⁾ Rapport från den högnivågrupp som leddes av Wim Kok, "Facing the Challenge", november 2004, Europeiska kommissionen.

⁽¹⁰⁾ SEK(2007) 113, 14.2.2007.

⁽¹¹⁾ Andra tvåårsrapporten om tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande på den inre marknaden, KOM(2002) 419 slutlig.

- Både konsumenterna, medborgarna och de små och medelstora företagen saknar tillräcklig information och medvetenhet om sina egna rättigheter på den inre marknaden, och det tillkommer successivt nya hinder och betungande administrativa förfaranden som försvarar utövandet av dessa rättigheter.

3.2 För att hantera dessa problem föreslår kommissionen följande:

- En förordning [KOM(2007) 36 slutlig] om förfaranden för tillämpning av vissa nationella tekniska föreskrifter på produkter som lagligen saluförts i en annan medlemsstat och om upphävande av beslut 3095/95/EG.
- Ett beslut [KOM(2007) 53 slutlig] om en gemensam ram för saluföring av produkter, samtidigt som man tänker införa CE-märkningen som en kollektiv märkning för att strukturera det rättsliga skyddet.
- En förordning [KOM(2007) 37 slutlig] om krav för ackreditering och marknadsövervakning i samband med saluföring av produkter.

3.3 Förslag till förordning [KOM(2007) 36 slutlig] om avskaffande av det nuvarande förfarandet för ömsesidig information, i vilket följande aspekter på den icke-harmoniserade sektorn tas upp:

- Ett nytt förfarande för nationella myndigheter som tänker införa en teknisk föreskrift och anser att de inte kan tillämpa ömsesidigt erkännande.
- Fastställande på EU-nivå av rättigheter och skyldigheter för de nationella myndigheterna och de företag som i en medlemsstat tänker sälja en egen produkt som redan saluförs i en annan medlemsstat.
- Införande i alla medlemsstater av en eller flera "kontaktpunkter för produkter", med uppgiften att ange vilka tekniska föreskrifter som är tillämpliga och att klargöra vilka myndigheter och/eller organ som ska vara behöriga. Möjlighet att även införa ett elektroniskt nät mellan dessa kontaktpunkter, för att utbyta information i enlighet med IDABC:s modell för interoperabilitet.

3.4 Förslaget till beslut [KOM(2007) 53 slutlig] innebär att det införs en allmän ram för den framtida sektorslagstiftningen med följande aspekter:

- Harmoniserade definitioner, gemensamma skyldigheter för de ekonomiska aktörerna, urvalskriterier för organ för bedömning av överensstämmelse, kriterier för de nationella anmälande myndigheterna och regler för anmälningsprocessen.
- Bestämmelser för att välja ut metoderna för bedömning av överensstämmelse, och en rad harmoniserade förfaranden för att undvika överlappningar.
- En enhetlig definition av CE-märkningen (med motsvarande ansvarsområden och skydd), som ett kollektivt gemensamt märke för de direktiv som redan innehåller bestämmelser om detta.
- Ett förfarande för information och marknadsövervakning, som en förlängning av det system som skapats genom direktivet om produktsäkerhet.

- Harmoniserade bestämmelser om de framtida skyddsmekanismerna som ett komplement till bestämmelserna om marknadsövervakning.

3.5 Ett förslag till förordning [KOM(2007) 37 slutlig] som förstärker bestämmelserna om marknadsövervakning och ackreditering, så att de produkter på marknaden som inte uppfyller kraven lätt kan upptäckas och återkallas från marknaden. Huvudsyftet med förslaget är att garantera fri rörlighet för varor på det harmoniserade området, med hjälp av följande:

- Förstärkning av det europeiska samarbetet för ackreditering så att ackrediteringen kan fungera som en slutkontroll i en väl fungerande EU-lagstiftning.
- Införande av en ram för erkännande av en befintlig organisation, Europeiska samarbetet för ackreditering (EA), så att man kan säkerställa en fungerande och rigorös ömsesidig bedömning som genomförs av de nationella ackrediteringsorganen ⁽¹³⁾.
- En gemenskapsram för marknadsövervakning och kontroll av produkter som förs in på EU-marknaden, för att säkerställa samarbetet mellan de interna myndigheterna och tullmyndigheterna samt informationsutbyte mellan de nationella myndigheterna och samarbete mellan dem när det gäller produkter som finns på marknaden i mer än en medlemsstat.
- Tillämpning av standardiserade regler på alla lagstiftningsområden, juridiskt hållbara och enhetliga åtgärder, underlätta av de krav som ska uppfyllas före saluföring och minskning av vissa bördor i samband med bedömning av överensstämmelse.
- Ett finansiellt gemenskapsstöd till branschspecifika ackrediteringsprogram, verksamheten vid EA:s centrala sekretariat, samordning av marknadsövervakningsprojekt, utbildningsprogram och utbyte mellan nationella tjänstemän, med medverkan av tullmyndigheterna.

4. Allmänna kommentarer

4.1 Kommittén är fullständigt övertygad om att fri rörlighet för varor är en viktig drivkraft för den europeiska marknadens konkurrenskraft och ekonomiska och sociala utveckling. Att

⁽¹³⁾ För närvarande finns det cirka 1 700 registrerade organ inom EU.

villkoren för saluföring av säkra produkter med hög kvalitet förstärks och bli modernare är en avgörande faktor för konsumenterna, företagen och Europamedborgarna.

4.2 Under de senaste femtio åren har den inre marknaden för varor bidragit till att de europeiska ekonomierna har närmast sig varandra allt mer. I dag utgör handeln mellan EU:s 27 medlemsstater två tredjedelar av EU:s handel.

4.3 Genomförandet av bestämmelserna i artiklarna 28 och 30 ⁽¹³⁾ i EG-fördraget, proceduren för harmonisering av tekniska föreskrifter för den gamla och den nya metoden samt korrekt tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande är de grundläggande pelarna för handeln inom gemenskapen.

4.4 Problemen i samband med tillämpning och genomförande av bestämmelserna i fördraget, avsaknaden av en konsekvent metod för systemet för marknadsövervakning i medlemsstaterna, bristen på organ för bedömning av överensstämmelse och rättsligt skydd av CE-märkningen, inkonsekventa och komplicerade EU-bestämmelser som ofta överlappar varandra i en mosaik av olika förfaranden, och det faktum att både företagen, myndigheterna och medborgarna har bristfälliga kunskaper om rättigheter och skyldigheter, gör att en modernisering och utveckling av EU-lagstiftningen om varor inte går att skjuta upp.

4.5 Kommittén kan inte annat än stödja kommissionens initiativ, vilket den redan har gett uttryck för vid flera tillfällen i sina yttranden om den inre marknaden ⁽¹⁴⁾, och den stöder de förslag som har lagts fram, i den utsträckning de kommentarer som ges i detta yttrande kommer att beaktas.

⁽¹³⁾ Se även artiklarna 94–95 i EU-fördraget.

⁽¹⁴⁾ Förteckning över de yttranden som EESK nyligen utarbetat på följande teman: förenkling, bättre lagstiftning och den inre marknadens prioriteringar:

1. EUT C 93, 27.4.2007, Översyn av den inre marknaden – föredragande: Bryan Cassidy.
2. Yttrande om Kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Genomförande av gemenskapens Lissabonprogram: en strategi för förenkling av lagstiftningen (KOM(2005) 535 slutlig) – föredragande: Bryan Cassidy, EUT C 309, 16.12.2006.
3. Förberedande yttrande om Bättre lagstiftning som utarbetats på begäran av det brittiska ordförandeskapet – föredragande: Daniel Retureau, antaget den 28 september 2005, EUT C 24, 31.1.2006.
4. Initiativyttrande om Bättre tillämpning av EU:s lagstiftning – föredragande: Joost van Iersel, antaget den 28 september 2005, EUT C 24, 31.1.2006.
5. Yttrande om Kommissionens meddelande – Uppdatera och förenkla gemenskapens lagstiftning (KOM(2003) 71 slutlig) – föredragande: Daniel Retureau, antaget 31 mars 2004, EUT C 112, 30.4.2004.
6. Initiativyttrande om Förenkling – föredragande: John Simpson, antaget den 26 mars 2003, EUT C 133, 6.6.2003.
7. Förberedande yttrande om Kommissionens meddelande – En bättre och enklare lagstiftning (KOM(2001) 726 slutlig) – föredragande: Kenneth Walker, antaget 21 mars 2002, EGT C 125, 27.5.2002.
8. Initiativyttrande om Förenkling – föredragande: Kenneth Walker, antaget den 29 november 2001, EUT C 48, 21.2.2002.
9. Initiativyttrande om Förenklade bestämmelser på inre marknaden (OIM) – föredragande: Bruno Vever, antaget den 19 oktober 2000, EGT C 14, 16.1.2001.
10. Initiativyttrande om Prioriteringar på inre marknaden 2005–2010, föredragande: Bryan Cassidy, antaget den 7 april 2005, EUT C 255, 14.10.2005.
11. Yttrande om Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Strategin för inre marknaden under perioden 2003–2006, föredragande: Bryan Cassidy, antaget den 16 juli 2003, EUT C 234, 30.9.2003.
12. Informationsrapport om förenkling.
13. Informationsrapport om Dagsläget beträffande samreglering och självreglering på inre marknaden, antaget den 11 januari 2005 (CESE 1182/2004 fin).

4.6 Enligt kommitténs åsikt bör bedömningen av initiativ ske med utgångspunkt i följande fyra grundläggande parametrar, som bör integreras i den befintliga gemenskapsramen:

- Graden av öppenhet, förenkling, tillförlitlighet, rättslig säkerhet och begriplighet för alla användare inom gemenskapen, både konsumenter, företag, offentliga myndigheter och vanliga medborgare.
- Graden av överensstämmelse med EU:s övriga mål och politikområden.
- Graderna av kommunikation och information om rättigheter och skyldigheter mellan de olika berörda aktörerna.
- Graden av byråkrati och bördor som sammanhänger med denna, särskilt när det gäller mindre aktörer, t.ex. konsumenter, små och medelstora företag samt enskilda medborgare.

4.7 Kommittén anser att kommissionens förslag möjliggör en viktig utveckling, eftersom de omfattar följande:

- Bestämmelser om förstärkning av marknadsövervakningen.
- Ett gemensamt ackrediteringssystem.
- Samma behörighet för alla ackrediterade certifieringsorgan.
- Strängare urvalskriterier och harmoniserade urvalsförfaranden för bedömningen av överensstämmelse.
- Bättre samarbete och informationsutbyte mellan nationella myndigheter.
- Förstärkning av CE-märkningens rättsliga skydd som kollektiv märkning.

4.8 Kommittén håller helt och fullt med om att det är nödvändigt att höja kvaliteten på systemet för ackreditering av de anmälda organen och att fastställa strängare kriterier för hur dessa organ ska utses, förvaltas och övervakas, med en rättslig ram som garanterar det decentraliserade systemets konsekvens, jämförbarhet och samordning, så att man kan garantera tillförlitligheten och öka det ömsesidiga förtroendet.

4.9 Särskilt mot bakgrund av den ökande globaliseringen bör marknadsövervakningssystemet garantera en gemensam rättslig ram, för en effektiv och konsekvent tillämpning av lagstiftningen på gemenskapens hela territorium.

4.10 Man måste undvika att produkter som inte uppfyller kraven och som kan vara farliga introduceras på marknaden, något som bekräftas i årsrapporten 2006 om RAPEX, det vill säga systemet för snabbt informationsutbyte om farliga konsumtionsvaror ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁵⁾ RAPEX årsrapport för 2006, kommissionen, <http://ec.europa.eu/rapex>. Rapporten, som lades fram den 19 april 2007 visar på en kontinuerlig ökning av antalet anmälningar under de senaste åren. Antalet anmälningar om säkerhetsrisker som rör andra konsumtionsvaror än livsmedel i Europa mer än fördubblades mellan 2004 och 2006, med en ökning från 388 till 924, medan den årliga ökningen jämfört med 2005 var 32 % och koncentrerades till sektorerna leksaker, elektriska produkter, motorfordon, belysningsanordningar och kosmetika, med risk för skador, elstöt, eldsvåda och brännskador, strypning, kvävning och kemiska risker.

4.11 När det gäller CE-märkning – som ska betraktas som en märkning om överensstämmelse och inte som en kvalitetsmärkning – anser kommittén att det är viktigt att återupprätta förtroendet för märkning om överensstämmelse. Man bör återupprätta CE-märkningens egenvärde, och på så sätt öka möjligheterna att beivra överträdelser mot den och att garantera rättsligt skydd för detta regelverk som utgör grunden för direktiven enligt ”den nya metoden”, vilket för närvarande omfattar 20 produktionssektorer.

4.12 När det gäller den nuvarande rättsliga ramen anser kommittén att överlappande bestämmelser och rättsliga oklarheter kanske är hela systemets tydligaste akilleshäla, i och med att konsumenterna, företagen, medborgarna och det civila samhället i dess helhet blir lidande.

4.13 Det faktum att bestämmelserna ligger på flera nivåer och att man inte respekterar kraven på överensstämmelse mellan initiativen och EU:s övriga mål och politik har lett till byråkrati och avsevärda tillfälliga bördor i samband med införandet av olika förfaranden. Detta har fått mycket negativa effekter, särskilt för konsumenterna, de små och medelstora företagen och de enskilda medborgarna.

4.14 Kommittén stöder därför helt och fullt förslaget till gemensam ram för saluföring av produkter ⁽¹⁶⁾. Denna ram bör omfatta definitioner, förfaranden och andra gemensamma element för en framtida omstrukturering och anpassning av de olika direktiven, så att onödiga brister och administrativa bördor kan avlägsnas från det nuvarande regelverket.

4.15 Kommittén anser att det är viktigt att som en viktig faktor för den inre marknaden färdigställa en elektronisk handledning för saluföring av produkter på EU:s inre marknad ⁽¹⁷⁾, i vilken alla bestämmelser och förfaranden kan sammanställas sektorsvis på ett användarvänligt sätt i enlighet med en övergripande ram, med rättigheter och skyldigheter, bestämmelser om tillgång, tidsfrister och avgifter.

5. Särskilda kommentarer

5.1 *Förslaget till förordning KOM(2007) 36 slutlig om ”principen om ömsesidigt erkännande” och ”kontaktpunkter för produkter”*

5.1.1 Principen om ömsesidigt erkännande, som föreskrivs i artiklarna 28 och 30 i fördraget, utgör ett av huvudelementen i den fria rörligheten för varor och tjänster på den inre marknaden. Efter femtio år, i en situation med en successiv EU-utvidgning och en allt större globalisering av marknaderna, bör man enligt kommitténs uppfattning stärka denna princip och skyddet för den, säkerställa större rättslig säkerhet och enhetlig tillämpning samt utnyttja alla dess möjligheter i förhållande till de ekonomiska aktörerna, de europeiska företagen och de nationella myndigheterna.

5.1.2 Kommissionens förslag innebär ett positivt steg i denna riktning, eftersom det

- inför ett förfarande för att föreslå undantag till den allmänna principen,

⁽¹⁶⁾ I den gemensamma ramen bör även ingå ”tjänster”, som i allt högre grad är kopplade till saluföringen av själva produkterna.

⁽¹⁷⁾ Se punkt 5.1.11.

- fastställer en gemensam ram för rättigheter och skyldigheter för de nationella myndigheterna och företagen, och
- föreslår ett system för information och administrativt samarbete rörande de nationella regelverken.

5.1.3 Enligt kommissionen finns dock flera problematiska punkter som bör klargöras i högre grad i förslaget till förordning.

- Tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande är oupplösligen förbunden med ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna, tillförlitligheten hos marknadsövervakningsmekanismerna – som spelar en avgörande roll när det gäller att tillåta en produkt på EU:s inre marknad, effektiviteten i förfarandena för bedömning av överensstämmelse, laboratoriernas roll samt certifierings- och standardiseringsorganens behörighet.
- I det nuvarande förslaget till förordning är kommissionens roll blygsammare i förhållande till beslut 3052/95/EG.
- Mekanismerna för administrativt samarbete kommer att begränsas till vertikalt samarbete mellan företagen och de nationella myndigheterna, medan utvecklingen av övergripande samarbete mellan administrativa myndigheter och mellan de olika kontaktpunkterna för produkter ser ut att bli betydande.
- Det saknas hänvisningar till mekanismer för konfliktlösning, t.ex. Solvit ⁽¹⁸⁾, som skulle göra det möjligt för företagen att direkt begära ett snabbt och beprövat förfarande.
- Omvänd bevisbörda, även för tredjelandsprodukter som saluförs på den gemensamma marknaden för europeiska importörer.
- Införande av en positiv produktförteckning som kan bli särskilt problematisk eftersom principen om ömsesidigt erkännande tillämpas på alla produkter som inte omfattas av en harmoniserad lagstiftning.

5.1.4 Enligt kommitténs åsikt vore det lämpligt att i texten uttryckligen nämna fördragets rättsliga grund, som uppräftar principen om ömsesidigt erkännande, och därmed visa att nationella krav ska uppfyllas endast i undantagsfall.

5.1.5 Kommittén anser att man måste prioritera en hög grad av öppenhet, rättslig säkerhet och förenkling när man tillämpar och genomför principen om ömsesidigt erkännande.

- Omvänd bevisbörda för de nationella myndigheter som avser att göra undantag från principen i enlighet med förenklade förfaranden och säkra tidsfrister, så att tvistefrågor kan lösas på ett öppnare och snabbare sätt.

- Möjlighet att väcka talan vid nationella domstolar utan extra kostnader, alltför långa tidsfrister eller överdrivna bördor.

- Möjlighet till utomrättslig tvistlösning genom mekanismer vars effektivitet är bevisad inom EU.

- Större och bättre frihet och rörlighet för varor och tjänster, även genom gemensamma informations- och utbildningskampanjer som riktar sig till företag, konsumenter och myndigheter.

- Minskade tidsfrister: efter en skriven och motiverad anmälan från de nationella myndigheterna får företaget 20 dagar på sig att lägga fram motargument, och om tvisten inte löses inom en viss tidsfrist får det möjlighet att väcka talan vid nationella domstolar i det land där marknaden finns.

- Upprättande av ett europeiskt nätverk och en EU-webbplats för kontaktpunkter för produkter i varje medlemsstat, för att säkerställa adekvat kommunikation och information om rättigheterna och skyldigheterna.

5.1.6 Kommittén anser att tidsfristerna för att behandla ett mål ska fastställas på så sätt att det kan avgöras i förstainstansrätten.

5.1.7 Medlemsstaterna bör upprätta tekniska strukturer som är tillräckligt effektiva för att snabbt, och även med ett bråds-kande förfarande, kunna lägga fram eventuella bevis för undantag från principen om ömsesidigt erkännande i enlighet med artikel 30 i fördraget, vilken ”ger medlemsstaterna möjlighet att vidta åtgärder med motsvarande verkan som kvantitativa restriktioner då dessa kan rättfärdigas med allmänna icke-ekonomiska fördelar: allmän moral, allmän ordning, allmän säkerhet, skydd för människors och djurs hälsa och liv, växtskydd, skydd för nationella värden samt för industriell och kommersiell egendom” ⁽¹⁹⁾.

5.1.8 Solvit-mekanismerna bör införlivas i kontaktpunkterna för produkter, för att möjliggöra ett första tvistlösningsförsök och låta företag vars produkter stoppas vid gränsen få tillgång till detta utomrättsliga förfarande för administrativt samarbete mellan medlemsstaterna, med svar inom 10 veckor ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentet – Faktablad 3.2.1 – Fri rörlighet för varor. Senaste uppdatering: 22 oktober 2001. http://www.europe-info.de/facts/it/3_2_1.htm

⁽²⁰⁾ SEK(2007) 585. Kommissionens arbetsdokument – Rapport om Solvit för 2006 Report *Development and Performance of the Solvit network in 2006*, 30.4.2007 (den svenska versionen finns ännu inte tillgänglig).

Alla EU:s medlemsstater samt Norge, Island och Liechtenstein har startat Solvit-center som oftast ligger inom deras respektive utrikes- eller finansdepartement.

Dessa center samarbetar direkt genom en online-databas för att lösa medborgarnas och företagens problem snabbt och pragmatiskt. Bestämmelserna för samarbetet inom ramen för Solvit ingår i en rekommendation från kommissionen från 2001 som har antagits i rådets slutsatser. Solvit fungerar sedan juli 2002. Förutom rekommendationen antog Solvit-centrerna i december 2004 en rad gemensamma kvalitets- och resultatnormer, för att garantera hög servicenivå i hela nätverket.

⁽¹⁸⁾ <http://ec.europa.eu/solvit/>

5.1.9 Enligt kommittén är det viktigt att kontaktpunkterna för produkter får en aktiv roll genom att de gör praktiska handledningar för förfaranden tillgängliga, och att de upprättar nationella webbplatser som kan kopplas samman i ett europeiskt nätverk med en EU-webbplats, för att sammanställa beslut om tidigare, lösta fall, en förteckning över de produkter på vilka principen om ömsesidigt erkännande tillämpas och en databas som är öppen för potentiella användare och knuten till det elektroniska nätet för informationsutbytet mellan kontaktpunkterna efter IDABC:s modell för interoperabilitet ⁽²¹⁾.

5.1.10 Att dessa instrument inrättas och fungerar får inte vara ett alternativ, utan måste utgöra en skyldighet som ingår i förslaget. Kontaktpunkterna för produkter bör regelbundet, tillsammans med kommissionen, genomföra gemensamma informations- och utbildningsseminarier för de ekonomiska aktörerna, tjänstemännen vid de administrativa myndigheterna och tullmyndigheterna samt konsumenterna, för att säkerställa tillräcklig förståelse för och informations-spridning om de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i fördraget.

5.1.11 Dessutom bör man färdigställa en elektronisk handledning som gör det möjligt att på EU:s hela territorium spåra alla befintliga gällande bestämmelser genom ett organisations-schema med övergripande struktur och stora sektorer.

5.1.12 En positiv förteckning över produkter som omfattas av förordningen förefaller inte lämpligt, och det är inte heller lämpligt att utesluta det brådskande förfarande som föreskrivs i direktivet om produktsäkerhet.

5.1.13 Kommissionen bör noga övervaka anmälningsmekanismerna och kontrollera att de fungerar. Därför bör medlemsstaterna vara skyldiga att skicka en kopia på varje anmälan och att sammanställa en årsrapport om de åtgärder som vidtagits i enlighet med förordningen, så att kommissionen kan lägga fram en rapport i frågan för parlamentet, rådet och EESK – OIM.

5.2 Förslaget till beslut KOM(2007) 53 slutlig om en gemensam ram för saluföring av produkter och CE-märkningen

5.2.1 Kommittén stöder förslaget grundprinciper, som bygger på de positiva erfarenheterna av den nya metoden i kombination med en övergripande metod ⁽²²⁾ för bedömningen av överensstämmelse. Dessa principer bör tillämpas allmänt i den nuvarande och framtida gemenskapslagstiftningen och omfatta alla aspekter på saluförda produkter, framför allt när det gäller säkerhet, hälsa och miljöskydd. Den inre marknadens grundprincip för icke-diskriminering mellan ekonomiska aktörer bör respekteras i bestämmelserna och genomföras helt och fullt i medlemsstaterna.

⁽²¹⁾ EGT C 80, 30.3.1996. Föredragande: Antonello Pezzini.

⁽²²⁾ Den övergripande metoden innebär ett successivt angreppssätt, genom vilket förfarandet för bedömning av överensstämmelse delas in i en rad operationer, så kallade moduler. Dessa har olika utförning som beror på produktens utvecklingsfas (t.ex. konstruktion, prototyper, full produktion), på den bedömning som görs (kontroll av dokumenten, typgodkännande och kvalitetssäkring) och på den person som är ansvarig för bedömningen (tillverkaren eller tredje part).

Den övergripande metoden blev formellt godkänd genom rådets beslut 90/683/EEG, som avskaffades och uppdaterades genom beslut 93/465/EEG. I båda besluten fastställs allmänna riktlinjer och detaljerade förfaranden för bedömning av överensstämmelse som ska användas i direktiven om den nya metoden.

5.2.2 Kommittén understryker att följande är viktigt: "Alla ekonomiska aktörer som ingår i leverans- och distributionskedjan bör vidta åtgärder för att se till att de endast tillhandahåller sådana produkter på marknaden som överensstämmer med den tillämpliga lagstiftningen" ⁽²³⁾, oavsett om de är "tillverkare, auktoriserade agenter eller importörer" ⁽²⁴⁾.

5.2.3 Produkternas spårbarhet är avgörande för att man ska kunna utkräva ansvar av de ekonomiska aktörer som introducerar varor på den europeiska marknaden, för att gemenskapsbestämmelserna verkligen ska kunna tillämpas och inte bara för skyldigheter rörande produktens överensstämmelse som "begränsas till vissa kontrollåtgärder" ⁽²⁵⁾.

5.2.4 När det gäller föremålet för beslutet och dess tillämpningsområde anser kommittén att de undantag som här påtalas bör undvikas och att den gemensamma ramen för saluföring av produkter – i överensstämmelse med det som föreslås i punkt 5.3.3 för förordningen om det europeiska ackrediteringssystemet och mekanismer för marknadsövervakning – bör tillämpas på hela gemenskapslagstiftningen utan undantag vare sig i fråga om säkerhet och hälsa eller miljöskydd. Den nya ramen bör tillämpas på hela lagstiftningen på detta område, utan att man väntar på en eventuell allmän översyn av varje enskilda direktiv eller förordning.

5.2.5 De gemensamma definitioner som föreslås i förslaget första kapitel är mycket viktiga för marknadsaktörerna, eftersom det finns alltför många direktiv som omfattar samma produkter men använder olika definitioner.

5.2.6 Kommittén anser att följande är oundgängligt:

- Tydliga anvisningar som förbättrar den nya metoden i fråga om de ekonomiska aktörernas skyldigheter.
- En effektivare marknadsövervakning.
- Samma behörighetsnivå för alla organ för bedömning av överensstämmelse.

5.2.7 De ekonomiska aktörernas skyldigheter bör vara motiverade och proportionerliga och inte innebära tunga och kostsamma administrativa bördor, varken när man slumpvis provar saluförda produkter och registerför inkomna klagomål (art. 7.4 andra stycket) eller i samband med anmälningskyldigheten, som bör begränsas till farliga produkter i enlighet med direktivet om produktsäkerhet.

5.2.7.1 Det europeiska ackrediteringssystemet bör karaktäriseras av att organen för bedömning av överensstämmelse använder proportionerliga medel. De bör tillämpa metoder som är anpassade till små och medelstora företag och produkter som inte är serietillverkade eller som ingår i en begränsad serie.

⁽²³⁾ Skäl 14 i förslaget till beslut KOM(2007) 53 slutlig.

⁽²⁴⁾ Här räknas importörer av så kallade namnlösa produkter in, produkter som saluförs på marknaden under korta perioder, ofta med fantasinamn och i enlighet med principen om att "sälja och förvinna".

⁽²⁵⁾ Skäl 17 i förslaget till beslut KOM(2007) 53 slutlig.

5.2.8 När det gäller de anmälda organen framhåller kommittén att de bör garantera behörighet, opartiskhet och effektivitet i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) för att säkerställa att alla tillverkare konkurrerar på lika villkor. Det är lämpligt att bedömningen för ackrediteringen – i enlighet med den ackrediteringsskyldighet som föreskrivs i punkt 3 och följande punkter i förordningen – utförs av det nationella ackrediteringsorganet och godkänns av den anmälande myndigheten, för att man ska kunna undvika onödigt och kostsamt dubbelarbete.

5.2.9 Förfarandena för bedömning av överensstämmelse bör i första hand innebära att Modul A för intern kontroll används som normal metod för bedömningen av överensstämmelse, något som i högre grad avspeglar det faktum att hela ansvaret för produkten inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) faller på tillverkaren eller importören. Man bör även garantera olika valmöjligheter i fråga om förenklade moduler, särskilt när det gäller små och medelstora företag och produkter som tillverkas i en begränsad serie.

5.2.10 Lagstiftningens kärna är CE-märkningssystemet, som används för att certifiera att en produkt överensstämmer med de tillämpliga kraven och vars skydd medlemsstaterna uppmanas att förstärka genom att reagera mot otillbörlig användning med tillräckliga och proportionerliga påföljder, även straffrättsliga sådana. Liksom tidigare klargör det nya regelverket att produktens överensstämmelse, som bekräftas genom CE-märkningen, inte undantar tillverkaren från skyldigheten att ersätta eventuell skada som orsakats av en produkt som senare visat sig vara bristfällig.

5.2.11 Kommittén håller helt och fullt med om att bristande trovärdighet för CE-märkningen innebär "bristande trovärdighet för hela systemet, vilket omfattar den myndighet som övervakar marknaden samt tillverkarna, laboratorerna och certifieringsorganen och i sista hand den lagstiftning som tillämpas på den nya metoden" ⁽²⁶⁾.

5.2.12 En förstärkning av CE-märkningens status, i enlighet med rådets beslut 93/465/EEG ⁽²⁷⁾, sker bäst genom en följande radikala reform av själva märkningen:

- Klargörande av att märkningen inte ska användas och betraktas som ett system för märkning för konsumtion ⁽²⁸⁾, en kvalitetsgaranti eller certifiering eller godkännande av tredje part, utan enbart som en försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation som tillverkaren eller importören måste lägga fram i enlighet med produktkraven, under fullständigt ansvar i förhållande till myndigheterna och konsumenterna.
- Rationalisering av de olika förfarandena för bedömning av överensstämmelse.
- Förstärkning av CE-märkningens rättsliga skydd genom att den registreras som kollektivmärke och myndigheterna därmed snabbt kan ingripa och beivra missbruk, samtidigt som det finns möjlighet att behålla ytterligare nationell märkning.

⁽²⁶⁾ *The role and significance of the CE marking*, kommissionens arbetsdokument. DOC 2005 – 11, 30.8.2005.

⁽²⁷⁾ Beslut 93/465/EG – beslut om modulerna: CE-märkningen bekräftar överensstämmelsen med alla de produktkrav som ställs på tillverkarna i enlighet med gemenskapsdirektiven om dess anbringande.

⁽²⁸⁾ Dokument från BEUC 298/2007, 5.6.2007 om *Internal Market package for goods* (Paket för produkters rörlighet på den inre marknaden). Hearing med Jim Murray i Europaparlamentet den 5 juni 2007.

- Förstärkning av mekanismerna för marknadsövervakning och tullkontroller vid gränserna.
- En studie i vilken producenter och konsumenter undersöker de positiva och negativa aspekterna av en eventuell frivillig uppförandekod på en hanterbar utbredning av kvalitetsmärkning, både europeiska och nationella märken – frivilliga eller inte – och deras förhållande till CE-märkningen.

5.2.13 När det gäller mekanismerna för marknadsövervakning hänvisar vi beträffande de gemensamma aspekterna till punkt 5.3.13 och följande, medan kommittén framhåller hur viktigt det är att kommissionen är inblandad, inte bara när det gäller alla produkter som uppfyller kraven men ändå utgör en risk för hälsa och säkerhet, utan även när det råder formell bristande överensstämmelse, vilket behandlas i artikel 38 i beslutet.

5.2.14 Kommittén vill framhålla att den tekniska standardiseringen har en viktig roll på hela detta område, eftersom den nya metoden grundar sig just på ett nära band mellan minimikrav och europeiska tekniska standarder, som måste stödjas och uppvärderas. Därför bör det berörda standardiseringsorganet omedelbart informeras i varje fall av formell invändning mot harmoniserade standarder ⁽²⁹⁾, för att denna ska beaktas vid utformningen av bestämmelser.

5.3 Förslag till förordning KOM(2007) 37 slutlig om det europeiska ackrediteringssystemet och mekanismer för marknadsövervakning

5.3.1 Kommittén stöder de förslag som syftar till att inrätta ett europeiskt ackrediteringssystem som grundar sig på ömsesidigt förtroende och samarbete, under förutsättning att man utfärdar bindande bestämmelser både för de ekonomiska aktörerna och de offentliga myndigheterna, för att säkerställa att alla produkter som introduceras på marknaden uppfyller höga krav på säkerhet och hälsoskydd genom att alla europeiska konsumenter och allra ekonomiska aktörer garanteras samma nivå på tillämpningen och bestämmelserna, och att detta sker i samband med förenkling och minskning av byråkratin.

5.3.2 Det europeiska ackrediteringssystemet bör säkerställa att resultaten av bedömningen av överensstämmelse godkänns globalt och att onödigt dubbelarbete i bedömningen undviks. För att ett internationellt godkännande av systemet ska kunna säkerställas bör ackrediteringen grunda sig på internationellt erkända standarder, och definitioner av "bedömning av överensstämmelse", "organ för bedömning av överensstämmelse" och "anmälan" bör explicit nämnas i förordningen.

5.3.3 Bestämmelserna i förordningen bör tillämpas på alla ackrediteringsorgan och de tjänster dessa tillhandahåller, inom ramen för Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, oavsett vilken typ av bedömning av överensstämmelse som kunderna erbjuds, och de bör garantera följande:

- En enhetlig uppsättning gemensamma, klara och tydliga definitioner i enlighet med internationella standarder, som kan användas i alla direktiv enligt den nya metoden och produkt direktiven, även i dem som rör bedömning av överensstämmelse och organen som utför denna bedömning.

⁽²⁹⁾ Skäl 14 i förslaget till beslut KOM(2007) 53 slutlig.

- Att ackrediteringssystemet, som inte bör vara föremål för kommersiell konkurrens, underställs de offentliga myndigheterna.
- Att all relevant gemenskapslagstiftning omfattas, utan undantag vare sig i fråga om säkerhet och hälsa eller miljöskydd. Den allt mer komplicerade gemenskapslagstiftningen på detta område måste få en enhetlig och konsekvent ram genom de nya bestämmelserna, både i förhållande till tillverkarna inom EU och tillverkarna i tredje land.
- Att systemet ska tillämpas på all verksamhet som är föremål för ackreditering, även kalibrering, oavsett om denna ackreditering begärs på grund av lagenliga krav på bedömning av överensstämmelse eller på grund av kontrakt.
- Att de nationella ackrediteringsorganen respekterar normerna rörande behörighet och opartiskhet, genom att delta i sakkunnigbedömning (*peer evaluation*) under överinseende av alla aktörer i ackrediteringsprocessen.
- Att kostnadseffektivitet, proportionalitet, tillförlitlighet och ömsesidigt förtroende råder i det enhetliga ackrediteringssystemet, både för det reglerade och det icke-reglerade området.

5.3.4 Definitionen av ackreditering bör ändras, så att den omfattar kalibrering, provtagning, certifiering, inspektion och andra verksamheter i samband med bedömningen av överensstämmelse.

5.3.5 Om man ska kunna åstadkomma ett enhetligt regelverk som omfattar alla förfaranden för bedömning av överensstämmelse på detta område, även de som säkerställer kvalitet, kalibrering och ISO 43-test, bör man inte medge undantag, och alla ackrediteringsorgan och de tjänster dessa tillhandahåller inom ramen för Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bör ingå i förordningens tillämpningsområde, oavsett vilken typ av bedömning av överensstämmelse som kunderna erbjuder.

5.3.6 De nationella ackrediteringsorganen ska inte vara vinstdrivande, vilket föreslås i artikel 4.6. Den nuvarande formuleringen riskerar dock att hindra att det bildas ett grundkapital som säkerställer en stabil finansiell grund för effektivt tillhandahållande av kvalitetstjänster. Enligt kommittén bör de nationella ackrediteringsorganen inte vara vinstdrivande, i den meningen att de inte bör distribuera vinster i enlighet med de internationella bestämmelserna i ISO/IEC 17011⁽³⁰⁾.

5.3.7 Det europeiska ackrediteringssystemet bör betraktas som den högsta godkännandenivån i systemet och därmed inte utsättas för konkurrens eftersom det gäller offentliga tjänster i allmänhetens intresse. Kommittén ser positivt på den bestämmelse enligt vilken medlemsstaterna bör ha ett enda nationellt ackrediteringsorgan, vars behörighet, objektivitet och opartiskhet bör vara föremål för sakkunnigbedömning (*peer review*), med undantag för vissa villkor⁽³¹⁾ för medlemsstater med begränsade territoriella dimensioner, när dessa vill vända sig till ett nationellt ackrediteringsorgan i en angränsande medlemsstat.

5.3.8 Kommittén anser att det krävs en tydlig rättslig grund för Europeiska samarbetet för ackreditering (EA), som bör få en mer framträdande och tydligare roll. Alla nationella ackrediteringsorgan bör vara anslutna till EA, i syfte att åstadkomma likvärdighet, öppenhet, trovärdighet och effektivitet. Dessutom bör EA-nätet få stöd från medlemsstaterna.

5.3.9 För att ytterligare stärka EA anser kommittén att ackrediteringsorganen måste underteckna de multilaterala avtal som hanteras av EA. Finansieringsmekanismerna i förordningen borde dessutom inte bara gälla EA utan utsträckas till kampanjer till stöd för marknadsövervakningsaktiviteter och gemensam fortbildning för de olika nationella myndigheter som deltar i dem.

5.3.10 Referentbedömningen (*peer review*) i artikel 9.1 som är tänkt att underlätta och förbättra inre marknads funktionssätt genom att öka dess förtroendekapital måste organiseras inom det europeiska ackrediteringssystemet och genomföras enligt harmoniserade regler som fastställts av EA. Resultaten av referentbedömningen ska meddelas samtliga medlemsstater och kommissionen.

5.3.11 Enligt kommittén bör ackrediteringsorganen visa att de är värdiga det förtroende de fått, genom att med framgång delta i granskningen av bedömningen (*peer review*).

5.3.12 Kommittén anser dessutom att det är viktigt att alla berörda parter görs delaktiga genom att de representeras i ackrediteringsorganen. Denna representation bör föreskrivas i den nya förordningen.

5.3.13 Kommittén betonar vikten av att medlemsstaterna får likvärdiga, mer enhetliga och effektiva mekanismer för marknadsövervakning genom en harmonisering av gemenskapslagstiftningen som innefattar ett starkt gränsöverskridande samarbete. Bestämmelserna om allmän produktsäkerhet behöver justeras – direktiv 2001/95/EG och andra relevanta direktiv – i syfte att garantera full tillämpning av principen "bättre lagstiftning" på inre marknads funktionssätt. Marknadsövervakningen bör även beröra de produkter som omfattas av direktivet om allmän produktsäkerhet, eftersom många produkter säljs antingen för professionell användning eller för användning av slutkonsumenten. EESK anser därför att förslaget att utesluta direktivet om allmän produktsäkerhet från tillämpningsområdet i artikel 13.2 inte är berättigat. Resultatet skulle bli ökad förvirring och ett mer komplicerat arbete för de ekonomiska operatörerna snarare än större samstämmighet inom övervakningsverksamheten på inre marknaden.

5.3.14 EESK anser också att det nuvarande systemet för snabbt informationsutbyte RAPEX är fullständigt motiverat⁽³²⁾. Systemet kan garantera effektiv marknadsövervakning. Det måste emellertid användas på ett mer enhetligt och samordnat sätt av medlemsstaterna, tullmyndigheterna och de administrativa myndigheterna.

⁽³⁰⁾ ISO/IEC 17011: "Ackrediteringsorganet bör förfoga över de finansiella resurser som krävs för att genomföra verksamheten och som ska styrkas med tillräckligt dokumentation".

⁽³¹⁾ Artikel 6.1 i förslaget till beslut KOM(2007) 37 slutlig.

⁽³²⁾ Utöver RAPEX finns följande system: varningssystemet RASFF för jordbruks- och livsmedelssektorn, EWRS för sjukdomar hos människan, ADNS för djursjukdomar. Jfr beslut 2004/478/EG och förordning 2230/2004/EG.

5.3.15 Tullmyndigheterna måste i ett europeiskt nätverk samarbeta med myndigheterna för marknadsövervakning för att säkerställa effektiva kontroller av produkterna innan dessa introduceras på EU:s inre marknad. Tullmyndigheterna måste därför få kvalificerad personal, tillräckliga medel och befogenheter så att de på ett effektivt sätt kan utföra de uppgifter som åläggs dem.

5.3.16 Mekanismerna för marknadsövervakning och tullkontroller måste framför allt förses med lämpliga instrument för snabba insatser vad gäller säsongsbetonade produkter eller produkter som saluförs under en begränsad tidsperiod, i

samband med specialerbjudanden som ofta säljs med kortlivade fantasinamn. Myndigheterna måste ha befogenheter och möjligheter att snabbt ingripa och EU-importören måste helt och hållet ansvara för att dessa produkter uppfyller grundläggande EU-krav, särskilt i fråga om säkerhet och miljöskydd.

5.3.17 Kommittén anser slutligen att förordningen tydligt ska ange att de åtgärder som vidtas för att åtgärda bristen på enhetlighet måste respektera proportionalitetsprincipen, oberoende av riktlinjerna i artikel 19.1. Artikel 17 bör enligt kommittén ändras i enlighet med detta.

Bryssel den 13 december 2007.

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Dimitris DIMITRIADIS

BILAGA

till yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

Följande ändringsförslag avsågs under debatten, men fick minst en fjärdedel av rösterna:

Punkt 5.2.12

Lägg till i första punktsatsen:

”— Klargörande av att märkningen inte ska användas och betraktas som ett system för märkning för konsumtion, en kvalitetsgaranti, en certifiering eller ett godkännande av en tredje part, utan enbart som en försäkring om överensstämmelse och teknisk dokumentation som tillverkaren eller importören måste lägga fram i enlighet med produktkraven, under fullständigt ansvar i förhållande till myndigheterna och konsumenterna. Eftersom CE-märkningen inte motsvarar en kvalitetsgaranti, certifiering eller ett godkännande av en oberoende tredje part, räcker det följaktligen att CE-märkningen förekommer i den medföljande dokumentationen och inte på produkten.”

Motivering

Enligt de existerande reglerna måste alla produkter av detta slag t.ex. leksaker vara försedda med CE-märkningen. Konsumenten får därmed inte någon information om att en produkt skulle vara bättre än en annan utan underrättas enbart om att produkten lever upp till säkerhetsnormerna för försäljning. Konsumenten förväntar sig att alla produkter på butikshyllorna är godkända för försäljning.

Om konsumenten till exempel är ute efter sportutrustning, exempelvis rullskridskor och/eller en skateboard, krävs ingen CE-märkning för sådana produkter avsedda för barn över 20 kg. Dessa produkter kan stå tillsammans med andra produkter på butikshyllan och konsumenten kan föranledas att tro att produkterna med CE-märkning är bättre.

Flera studier har tidigare visat att konsumenter inte känner till eller vilseleds genom CE-märkningen. Till missuppfattningarna hör att produkten håller en viss kvalitet (utöver att vara säker), har testats av en tredje part och att produkten tillverkas i EU.

Det är förståeligt att konsumenterna inte är insatta i systemet. Alla livsmedelsprodukter måste inte vara försedda med en viss märkning, men de måste i vilket fall som helst svara mot EU:s förordningar och direktiv. De europeiska konsumentorganisationerna BEUC och ANEC anser att det räcker att inkludera CE-märkningen i den medföljande dokumentation som de behöriga myndigheterna har att kontrollera, som en säkerhetsgaranti för marknadstillräde.

Omröstningsresultat

För: 24; Emot: 27; Nedlagda: 10.

Punkt 5.2.12

Lägg till en sjätte punktsats:

”— Kommissionen, producenter och konsumenter bör undersöka om det går att inrätta ett verkligt system för kvalitetsmärkning av produkter som bygger på certifiering av tredje part och som täcker fler aspekter än de grundläggande säkerhetsbestämmelserna i direktivet.”.

Motivering

Under en sådan diskussion skulle man kunna undersöka hur normer kan upprättas inte bara för säkerheten utan också för krav rörande kvalitet, miljö och etik för att göra det möjligt för vissa producenter – om de så vill – att få sina produkter testade i fråga om andra krav än säkerheten.

Om detta ändringsförslag godkänns bör avsnitt 1 ”Sammanfattning och rekommendationer” anpassas i enlighet med detta (exempelvis punkt 1.5 efter sjunde punktsatsen).

Omröstningsresultat

För: 25; Emot: 29; Nedlagda: 12.
